

E

Éber Antal, bankigazg., szül. Budapest, 1872. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti egyetemen jogtudományi doktorátust szerzett, majd ügyvédi vizsgát tett. Tanulmányainak befejezése után ügyvédi irodát nyitott. Mint ügyvéd különböző pénzügyi irodáknak teljesített szolgálatot, majd a Magyar-Olasz Bank kötelékébe lépett. Elsőrangú jogi és közgazdasági ismeretei gyorsan érvényesültek és rövidesen a bank vezérigazgatójává lett. 1920. bevásztották a szföv. tvhat. bizottságába, amelynek ma is egyik legsűrűbben szereplő és legtekintélyesebb tagja. E. a magyar pénzügyi világ egyik legkiválóbb alakja. Udv. tanácsos, az olasz koronarend nagy tisztikeresztyének tulajdonosa.

Éber László, művészeti író, szül. 1871. Írásainak anyaga a művészettörténet egész területe. Különösen azonban Magyarország művészeti emlékei érdeklik. Számos értékes tanulmánya jelent meg a hazai és külföldi folyóiratokban. Kiemelkedő az Árpád-kori művészet történetéről szóló értekezése. Önálló művei: *Donatello, Művészettörténeti olvasmányok*. Műfordítói munkássága jelentős. Szerkesztésében jelent meg a *Művészeti Lexikon* és az első magyar *Irodalmi Lexikon* is munkatársa volt.

Éberhardt Antal, borkereskedő, v. nemzetgyül. képvis., szül. Budafok, 1877 okt. 9. Iskolai tanulmányait Bpsten végezte, majd Budafokon borkereskedés alapított. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és több kitüntetésben részesült. 1920. a biai kerület nemzetgyülési képviselője lett. Jelenleg birtokán gazdálkodik. A Budafoki Polg. Bank elnöke és az egyháztanács al-elnöke. A város képvis.-testületének tagja.

Ébner József, szföv. Ásványvíz-üzeme igazgatója, szül. Bpest, 1883 jún. 7. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti Műegyetem hallgatója lett, ahol 1905-ben gépészmérnöki oklevelet nyert. 1907-ben a sátoraljai helyi villanygyár igazgatója lett. 1909-ben a Láng L. gépgyárban, mint üzem-mérnök működött. 1910-ben a székesfőváros-hoz került, mint mérnök, később főmérnökké nevezték ki, majd műszaki tanácsossá léptették elő és az *Ásványvíz-üzem* igazgatói teendőivel bízták meg. A balneológiai szakvizsgát Bpsten 1925-ben tette le.

des Echerolles-Kruspér Sándor (rét-szentmiklósi), földbirtokos, szül. Nagyvárad, 1875 nov. 4. Középiskoláit Nagyváradon végezte, érettségi vizsgát a *Premontrei-rend főgimnáziumában* tett. Jogi tanulmányait a nagyváradi magy. kir. jogakadémián végezte. Államtudományi doktorrá Bpsten avatták. Bihar vármegye tb. al-, majd főjegyzője. Néhány évig a belügyminisztériumban volt. Vármegyeje közigazg. bizottságában, mint közgazdasági előadó működött, amely törvényhatósági bizottságának ezidőszerint is tagja. Nfk. huszár főhadnagy. Rétszentmiklósi birtokán önmaga vezeti a gazdálkodást, ahol különösen a belterjes gazdálkodás körül szerzett érdemeket.

Eckhardt Tibor (pozsonyi), ny. min. tan. v. sajtófőnök, szül. Makó, 1888. Középiskolai tanulmányait Bpsten, a jogot Berlinben és Bpsten végezte, később ugyanitt jogtudori és ügyvédi oklevelet szerzett. Pályáját állami szolgálatban kezdte és fokozatos előlépések után a miniszterelnökség min. tanácsosa lett és a sajtóosztály vezetésével bízták meg. Hosszú ideig tagja volt a nemzetgyülésnek és ott fajvédelmi kérdésekkel tevékenyen foglalkozott. Bpest törv.-hat. bizottságának a fajvédőpárt listáján lett tagja. Résztvett az ÉME alapításában és működésében. A *Revi-ziós Liga* ügyvezető alelnöki állásában E. irányítja Magyarország külföldi propagandáját. Jelenleg ügyvédi gyakorlatot folytat.

Ecsedi István, múzeumigazgató, egyet. magántanár, szül. Debrecen, 1885 szept. 20. Középiskoláit szülővárosában, egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol bölcsészettudományi és középiskolai tanári oklevelet nyert. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és súlyosan megsebesült. A forradalmak után tudományos kutatásokat kezdett a Hortobágyon. Összegyűjtötte a pásztorélet pusztuló tárgyi emlékeit és fonográf felvételeket készített a hortobágyi dalokról. A magyarral rokonnépek felkutatása céljából a déli és északi nép között utazást tett. Az erre vonatkozó néprajzi tárcái a *Magyarságban* jelentek meg. 1925. a debreceni tud. egyetem magántanárként képesítette és 1929. Debrecen város közgyűlése az új Déri-múzeum igazgatójává választotta. Nevezetesebb önálló munkái: *A Hortobágy puszta élete, Poros országutakon, Hortobágyi pásztor- és betyárnóták, Emberföld-*

rajz, Hortobágyi életképek, Karacs Ferenc térképmező élete és művei, Bolgár földön stb.

Edelény Árpád, pénzügyigazgató h., szül. Kassa, 1866 szept. 17. Középiskoláit és az egyetemet szülővárosában végezte, ahol 1889. a pénzügyigazgatóságnál fogalmazógyakornok lett. 1891. Békésgyulán mint pénzügyi fogalmazó működött, majd mint pénzügyi titkár Miskolcra került. 1911. a kassai pénzügyigazgatóság vezetője lett. 1914. mint pénzügyigazgatót kir. tanácsosi címmel tüntették ki, majd 1918. min. tanácsos lett. A cseh megszállás után nyugalomba vonult, majd 1925. a főváros adóügyi útmutató és ellenőrzőhivatal főnökhelyettesi állásba helyezték. 1926. mint pénzügyigazgató-helyettes Bpest szföv. pénzügyigazgatósághoz került. A felsőmiskolci r. kat. egyház örökös tb. világi elnöke, a *Kassai Kereskedelmi és Iparkamara* volt lev. tagja, az *All. Tisztviselők Kassai Körének* volt társelnöke.

Edelmann József, orvos, szül. Miskolc, 1867 febr. 12. Orvosi oklevelét 1892. Bpsten szerezte. Még ugyanazon évben Kispesten kezdte meg orvosi gyakorlatát. Orvosa volt a munkásbiztosító egyletnek, később a kerül. betegpénztárnak. 1913. községi orvossá választották, 1922. várossá történt átalakulásakor városi ker. orvossá minősítették, 1927. városi ügyv. tisztifőorvossá választották. Három évtizede a kispesti izr. hitközség elnöke. Működése alatt templom, felekezeti iskola és számos más kulturális és közegészségi egyesület létesült. A *Mentőegyesületnek* igazgató-főorvosa volt.

Éder Gyula, festőművész, szül. Kassa, 1875 dec. 25. Középiskoláit Kassán, az akadémiai Münchenben végezte, majd Bpsten 1901—1905. a *Benczúr-mesteriskola* tagja volt. 1902. mint műtermi növendék a Műcsarnok kiállításán két képével, a *Pieta-val* és *Belleophon*-nal komoly sikereket aratott. Belgiumban Hollandiában és Olaszországban nagyobb tanulmányutat tett. Hazatérve feldolgozta külföldi útjának anyagát. 1905. a debreceni városházának *Kossuth* életnagyságú képét, 1906. Nagyszalontának *Bocskay*, majd *Arany János* portróját, 1909. Kassának *Rákóczi Ferenc* életnagyságú lovas képét festette meg. Főbb művei: 1903. *Bacchanália*, Kassai Kaszinó plafondja, 1919. *Koronázás*, 1906. *Éjszaka*, 1908. *Ave Maria*, 1911. *Boszorkánytánc*, 1923. *Jézus és a bűnös asszony*, 1925. *Élvezett paradicsom* és 1929. *Szent István-napi körmenet* stb. Festményei a fővárosi és különböző vidéki múzeumokban nyertek elhelyezést. Legközvetlenebbül Benczúr hatása alatt, a régi mesterek tradícióinak szellemében dolgozik. Realisztikus aktfestő, aki lendületes kompozícióiban a forma művészetének mestere. Figurális kompozícióin kívül főleg a portréfestés terén működik. Jeles karikatúrista. Éveken át a *Kakas Márton* c. vicclap rajzolója volt. Az *Orsz. Képzőművészeti*

Tanács tagja, a *Szövetség* művésztszáraság elnöke.

Édes Antal (madari), földbirtokos, országgyűl. képviselő, szül. Tiszakeszi, 1873 szept. 6. Középiskolai tanulmányainak befejezése után atyja birtokán gazdálkodott. Borsod megye törvényhatósági életében jelentős szerepet tölt be. 1922. a mezőcsáti kerület mandátumát nyerte el. 1926. egységspárti programmal a mezőcsáti kerület ismét országgyűl. képviselőjévé választotta. 1925. gazdasági főtanácsosi címmel tüntették ki.

Édes Endre, szföv. tanácsnok, szül. Tiszatarján, 1873 szept. 14. Bpsten végezte a középiskolát, majd ugyanott az egyetemen jogot hallgatott. 1892. lépett a szföv. szolgálatába. 1894. kezelőtiszt lett, majd 1901. fogalmazóvá választották. 1906. tanácsjegyző és 1915. főjegyző lett. 1919. h. tanácsnokká választották, amikor is tagja lett a szfőváros tanácsának és közgyűlésének. 1920 óta tanácsnok. Működése alatt a szföv. különböző ügyosztályaiban és a VIII. ker. előjáráságon teljesített szolgálatot. Ezidőszert a város-gazdasági ügyosztály vezetője. É. számos társadalmi és egyházi mozgalom élén áll. A bpesti ref. egyház presbitere, a gróf *Apponyi Albert Poliklinika*, a *Charité Poliklinika* és a *Teleia Egyesület* felügy. biz. elnöke, a *Bpest-Ujpest-Rákospalota Vill. Vasutak* és a *Bpest Fűrdőváros Egyesület* választm. tagja. Ezenkívül évekig működött az *Önk. Mentőegyesület* és az *Erzsébet Szegénysorsú Tüdőbeteg Szanatórium Egyesület* élén. Kitiüntetései: a II. o. polg. háborús érdemkereszt, a Bpesti Önk. Mentőegyesület aranyérme és díszoklevele, valamint a kat. jub. érem. Közszolgálati érdemeiért megkapta a m. kir. kormányfőtanácsosi címet.

Egry Aurél (egerszegi), ügyvéd, felsőlházi tag, szül. Bpest, 1874 febr. 13. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése, valamint jogtudorra avatása és ügyvédi vizsgájának letétele után, 1897. a fővárosban ügyvédi irodát nyitott. A háború alatt a hadigazdasági szervek felállításában és a háborús gazdasági törvényjavaslatok előkészítésében vett tevékeny részt. A forradalmi idők után a Magyarország és Franciaország között fennálló háború előtti tartozásokra vonatkozó államszerződés megkötésében és a jóvátételi bizottság, valamint a vegyes döntőbíróóságok előtt folyó földbirtokperek képviselőjében vett részt. A Pénzületi Központ jogtanácsosa, a Magyar Általános Hitebank és a Pesti Lloyd Társulat igazgatósági tagja. Magy. kir. udvari tanácsos.

Egry József, festőművész, szül. Zalaúj-lak, 1883 márc. 15. Középiskoláinak elvégzése után festészeti tanulmányait Bpsten és a párisi Julian-akadémián folytatta. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és több kitiüntetésben részesült. Jelentős alkotásai: *Éjjeli menhely előtt*, *Önarckép*, *Menekülés*

Egyiptomból, Szimbólam, Ivó, Szivárvány, Délibábos fények, Balatoni halászok, Balatoni pásztor, Fények a Balatonon, Kain és Abel. Főleg a szegény néposztály életéből veszi témáit. Legutóbb a levegő és a víz fényjelenségeinek felkötött színű előadásával tűnt fel. K. U. T. igazg. törzstag.

Egri Kálmán (Engelthaller), min. tisztv., szül. Hódmezővásárhely, 1902 nov. 25. Diszkoszvető bajnok. Budapesti bajnokságán kívül Anglia bajnokságában második, Verdunben és Párisban első lett.

Egyed István, egyet. ny. r. tanár, szül. Bpest, 1886 júl. 11. Tanulmányait a fővárosban végezte és 1909. az államtudományok sub auspiciis regis doktorává avatták. Külföldi tanulmányútja után 1913. bírói vizsgát tett. 1908. igazságügyi szolgálatba lépett és 1923. ítélőtáblai bíró lett. 1922. egyetemi m.-tanárrá képeztették. 1919 óta az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztályán fejt ki tevékenységet és a közgazdasági egyetemen a közgazgatási jog ny. r. tanára. Nevezetesebb munkái: *A delegáció pénzügyi hatásköre, A magyar hadügy a vezérek korában, A törvényhatóság jogánatosító tevékenysége, Az alsófokú közigazgatási bírásokodás, A háborús jog kialakulása, A nemzeti kisebbségek védelme, Tanácsrendszer, Nemzeti királyság, A békeszerződés, mint magyar jogforrás, Die heutige Staatsrechtliche Einrichtungen Ungarns, A mentelmi jog határa, Iparjog, stb.*

Egyed Zoltán, író és hírlapíró, szül. 1894. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Kolozsvárott végezte, majd a hírlapírói pályára lépett. Résztvett a háborúban és több ízben kitüntette magát. Ezidő szerint a *Reggel* c. politikai hetilap munkatársa. Különösen színes karcolataival tette ismertté nevét. *Rouge et noir* és az *Égő szoknya* c. egész estét betöltő színdarabjait fővárosi színházak mutatták be, szép sikerrel. Számos egyfelvónásosa közül legnépszerűbb a *Szerződés*, amely a színész vizsgaelőadások állandó műsordarabja.

Egyedi Andor, postaműszaki igazg., szül. Pécsújfalú, 1888. máj. 5. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése, valamint gépészmérnöki oklevelének elnyerése után, 1910. a Győri Vagón- és Gépgyár gyakorló mérnöke lett. 1911. a posta- és távirida szolgálatába lépett. 1912. mérnökké nevezték ki. 1919. a debreceni II. gépjárműkerület hivatalos szakértőjeként működött. 1920. a debreceni kerület postaműszaki szolgálatának megszervezésével bízták meg. Ugyanekkor a debreceni gépjárműkerület hivatalos szakértőjévé nevezték ki. 1929. műszaki igazgatói címmel a debreceni postaigazgatóság műszaki ügyosztályának vezetésével bízták meg. A *Magyar Mérnök- és Építész-Egylet*, a *Mérnöki Kamara* tagja.

Egyedi Dávid, főorvos, a gr. Apponyi-klinika tb. asszisztense, szül. Sály, 1885 júl.

18. Középiskoláit Pécsen, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. 1909. a bpesti tud. egyetemen orvosi oklevelet nyert. 1909—1911. a Bethesda-kórház sebészeti alorvosa volt, majd a gr. Apponyi poliklinika urológiai osztályára került. 1914. frontszolgálatra jelentkezett. 1918. mint a 85. gyalogezred orvosfőnöke harctéri szolgálatot teljesített. A koronás arany érdemkereszt a kardokkal, a Signum Laudis, a Károly-csapatkereszt és az I. oszt. vöröskereszt tulajdonosa. Később a *Teleia* főorvosává nevezték ki. A bpesti orvosi kaszinó választmányi tagja, az *Orvostudományi Szemle* főmunkatársa, a *Teleia* c. folyóiratnak belső munkatársa. Az urológiai sebészet körébe vágó értekezései általánosan ismertek.

Ehn Kálmán, orvos, orsz.-gyűl. képviselő, szül. Látrány (Somogy vm.), 1864. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetemen orvostudori oklevelet szerzett. A háború alatt mint a csurgói községi hadikórház igazgató-főorvosa működött. Erdemeit a vöröskereszt II. o. hadi-ékitményes díszjelményével jutalmazták. A második nemzetgyűlésen a csurgói kerületet képviselte. 1925. egészségügyi főtanácsossá nevezték ki. A csurgói járás tisztiorvosa és képviselőtestületének, valamint Somogy m. törvényhatóságának tagja. 1926. mint tisztiorvos nyugdíjba vonult. Csurgó orsz.-gyűl. képviselője. A *Természettudományi Társulat* tagja.

Ehrentheil Lajos, a *Generali* igazgatója, szül. Bpest, 1870. aug. 7. Iskolai tanulmányait Bpsten végezte. 1885-ben a *Generali biztosító* szolgálatába lépett és 1920 óta az intézet igazgatója.

Ehrlich G. Gusztáv, nagykereskedő, szül. Iglau (Csehország), 1849 márc. 4. Fiatalon került Bpstre, ahol a vasszakmát tanulta ki. A 80-as években került be a főváros törv. hat. bizottságába, ahol csakhamar vezető szerephez jutott. Pártja, az ú. n. E.-féle liberális párt évtizedeken keresztül döntő befolyást gyakorolt a főváros várospolitikai életére. Megalapította az *Erzsébetvárosi Kört*, amelynek sokáig elnöke volt, jelenleg pedig örökös tb. elnöke. Sokáig volt a pesti izr. hitközség pénzügyi előljárója, majd elnökhelyettese.

Eichel Dezső, igazg., szül. Újpest, 1884. jan. 20. Középiskoláinak elvégzése után 1899. az újpesti Kollár Miklós Vegyészeti Gyár köztelékébe lépett, ahol jelenleg mint igazgató működik. Résztvett a háborúban és az olasz fronton szerzett sebesülése következtében rokkantan került haza. A Kollár Miklós-féle Hadigondozó felállításában résztvett. A városi társadalmi életnek jelentős tagja, a *Gyermekbarát Egyesület* társelnöke, a *Hadigondozó* pénztárnoka, az *Izr. Szegelylet* előljárója, a hitközség előljárója. A Magyar Fedéllemez Gyárak Szövetkezete felügyelőbi-

zottsági tagja, a Kollarit Műszaki R.-T. felügyelőbizottsági tagja.

Eigen Kálmán, tvszéki bíró, szül. Jászalsószentgyörgyön, 1889 júl. 28. Középiskoláit Egerben, jogi tanulmányait Egerben és Kolozsvárott végezte. 1912. szerezte meg doktori oklevelét. Bírói vizsgája után 1913. a budapesti IV. ker. járásbírósnál, utána a budapesti polgári tvszéken működött, majd a budapesti ítélőtáblán lett tanácsjegyző. A háborúban bevonult, hosszabb időt töltött a fronton. Az összeomláskor az olasz harc-téren elfogták és egy évet töltött szicíliai fogságban. 1921. neveztek ki bírává és 1924. Schadt Ernő sajtótanácsának megalakulása óta annak tagja. E. az utóbbi évek polgári jellegű és sajtópereiben szerkesztett ítéleteivel nagy jogi tudásról tett bizonyosságot. Mint a tvszék sajtótanácsának tagja a konszolidációs évek mozgalmas napjaiban nagy feladatokkal birkózott meg és az esküdtszék nélkül működő szakbíróság kebelében iparkodott összhangba hozni a törvényt a lüktető étellel és a modern társadalom követelményeivel.

Eisemann Mihály, zeneszerző, szül. Páripás, 1898 jún. 19. Középiskoláit Kalocsán és Bpsten végezte, majd jogi és zenei tanulmányokat folytatott. Egyideig közszolgálatban állott, majd az 1927. megjelent két táncdala egyszerre országos hirre emelte. 1929. mutatták be Miss Amerika c. operettjét, amelyet több európai színpadon játszanak. Melódikus táncdarabjait nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is kedvelik.

Eisenberger Géza, rabbi, szül. Batrovce (Szlavónia), 1892 ápr. 28. Tanulmányainak befejezése után 1919. rabbivá avatták. Eleinte különböző hitközségeknél működött és 1926 óta Gödöllő és kerületének rabbija. A község társadalmi életének jelentékeny tagja. A szegényügyek istápolója. A gödöllői izr. templom restaurálása E. nevéhez fűződik. Hatáskörébe az ország legnagyobb kerületi hitközsége tartozik. Számos helyi egyesületnek vezető-tagja. Egyházi szakcikkíró.

Ekes Lajos (csabai), festőművész, szül. Bpest, 1896 aug. 2. Középiskoláit és az Iparművészeti Főiskolát Bpsten végezte, majd Olasz- és Németországban képezte tovább magát. Főleg a pasztellfestés művelője. Sikeresen szerepelt a lipcei és kölni könyvművészeti, valamint a svájci grafikai kiállításon. Grafikai munkái számos külf. folyóiratban, többek között japán lapokban is megjelentek. A magyar érepcénpályázaton az egyfilléres pályaművével I.-ső díjat nyert. A háborúban mint hadnagy frontszolgálatot teljesített és a Károly-csapatkereszttel tüntették ki. A *Műcsarnoknak* és a *Nemzeti Szalonnak* kiállítója. A *Paál László Társaság* tagja.

Elek Artúr, író és kritikus, szül. Bpest, 1876 febr. 8. Középiskoláinak elvégzése után egyetemi tanulmányokat folytatott. Csakhamar több szépirodalmi és kritikai folyóirat munkatársa lett. A *Műbarát*, *Művészet*, *Ma-*

gyar Művészet és a *Nyugat* hasábjain művészetkritikái és tanulmányai széles látókörről és nagy felkészültségről tettek bizonyosságot. Első nagyobb irodalmi tanulmánya *Poe Edgar* c. 1910. jelent meg. Ezt követte antológiája: *Az újabb magyar költők*, majd novelláinak gyűjteménye, az *Alarcos menet*. Fordításai: *Jacob Sen*, *Niels Lyhneje*, valamint *De Amicis Fogazzaro*, *Daudet*, *Gottfried Keller* regényei és novellái. 1929. jelent meg *Fáy Dezső*, a *festő és illusztrátor* c. monográfiája. E. a klasszikus irodalomnak és művészetnek egyik legkiválóbb magyar ismerője.

Elek Hugó, ügyvéd, lapszerkesztő. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése és ügyvédi oklevelének megszerzése után a fővárosban kezdte meg gyakorlatát. Rövidesen bekapcsolódott a városi politikába és a székesfővárosi törv.-hat. bizottság tagjává választották. Ügyvédi működése mellett hírlapírói tevékenése is jelentős. Megalapította a *Hétfői Napló* c. politikai hetilapot, amelynek felelős szerkesztője lett.

Elek Mihály, gyógyszerész, szül. Kömlőn, 1876 márc. 4. 1900. vett át gyógyszerterázt Beregszászon, 1905. Szolnokon, 1911 óta pedig Bpsten működik. Pénztárosa és választmányi tagja a Budapesti Gyógyszerésztestületnek. A Ferenc József jub. érem tulajd.

Eles Endre, kir. járásb. elnök, szül. Sümeg, 1877 jún. 12. Középiskoláit Veszprém-ben, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. Pályáját a szolnoki kir. törvényszéknél kezdte mint joggyakornok. Innen a székesfehérvári kir. törvényszékhez került. 1907. Sopronba helyezték, ahol járásbíró-sági aljegyző, majd jegyző lett. 1914. albróvá nevezték ki. 1915. megkapta kir. járásbírói kinevezését. 1920. megbízták a kir. járásbíró-ság vezetésével, 1924. pedig a kir. járásbíró-ság elnökévé nevezték ki. Nagy szerepet visz a soproni közéletben.

Elischer Viktor (gölniczbányai), a Jegyintézet alelnöke, szül. Gölniczbánya, 1854 nov. 11. Középiskoláit Eperjesen, az egyetemet Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után az *Oszt.-Magyar Bank* jelzálogosztályának fogalmazója, majd jogtanácsosa lett. Később az osztály igazgatójává nevezték ki. 1900 óta mint az O.-M. B. magyarországi központi felügyelője működött. 1919. nyugalomra vonult. Erdemeinek elismeréséül a bank főtanácsának tagjává választották. Ezt a tisztséget az O.-M. B. felszámolásáig látta el. 1922. a devizaközpont elnöke lett. 1923. a M. Kir. Áll. Jegyintézet alelnökévé nevezték ki. 1924. a *Pénzügyintézet Központ* ideiglenes vezérigazgatója és 1926. elnöke lett. 1928. kérelmére ezen tiszttől felmentették, de, mint a végrehajtóbiz. tagja, továbbra is az igazgatóságban maradt. A III. o. vaskoronarenddel, a III. o. porosz kir. Vaskoronarenddel, a Lipót-renddel és a m. kir. udvari tanácsosi címmel tüntették ki. 1905. magyar nemességét kapott. A P. K. elnöki teendői

alóli felmentése alkalmával a kormányzó teljes elismerését fejezte ki.

Eller Ferenc, plébános, szül. Nagyszombat, 1880 jan. 15. Középiskoláit szülővárosában, teológiai tanulmányait Vácott végezte. Pappá szenteltetése után 1903. meghívásra, mint magyar lelkész az amerikai Trenton városba ment, ahol 1905-ig működött. 1905—1908. az Ohio-beli Toledóban működött, ahol magyar templomot és iskolát építtetett. 1908. visszatért és 1919. berekneyei plébánossá nevezték ki. 1926 óta Veresegyház plébánosa, ahol kezdeményezésére új elemi iskola épült. Amerikai tartózkodása alatt belmunkatársa volt a *Magyarok Vasárnapja* és szerkesztője a *Havi Újság* c. egyházi lapnak. A veresegyházi *Irgalmasság Társulat* és az erdővárosi áll. elmi iskola gondnokságának, a *Katolikus Közművelődési Egyesületnek* és az iskolaszék nek elnöke. A r. k. iskola igazgatója.

Emanuel Béla, festőművész, szül. Szabadka, 1897 aug. 24. Középiskoláit szülővárosában és a Képzőművészeti Akadémiát Budapesten végezte. A Múcsarnokban kiállított képeivel számos kiállításban részesült. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és több vitézségi éremmel tüntették ki. 1925. a *Benczur Társaság* az *Emmauszi tanítványok* c., 1927. az Egyházműv. Kiállítás a *Szent Ferenc* c. festményéért kitüntető elismerésben részesítette. 1921. a Képzőművészeti Főiskola grafikai díját nyerte el. A *Megfeszített* c. képet a Szépművészeti Múzeum vásárolta meg. Nevezetesebb festményei: *Ülő akt*, *Nyugaton semmi újság*, *Család*, *Mese*. Feltűnő keltett grafikai művei: *A csók*, *A család*, *Az öreg koldus*, *Erdő*, *az Örmő* és a Bazilikában levő *Keresztút* c. kompozíciói. A barcelonai világkiállításon *A trianoni béke* és a *Mi kis gyermekeink* c. műveivel vett részt. Ecsetkezelése vaskos, a világitó értékeket hangsúlyozza. Gyermekeképei könnyed és tetszős művek.

Emőd Tamás, költő, újságíró, szül. 1888. Tanulmányai befejezése után mint vidéki újságíró kezdte pályafutását. Első versei a *Holnap* c. antológiában jelentek meg. Fejlődésének elején erős Ady halással küzdött, később azonban a szellemes és érzelmes francia szanóban megtalálta az igazi hangját. Sikerei megérdemelték és sokat jelentettek a modern irodalom népszerűsítésének érdekében is. *Mézeskalács* c. 3 felvonásos a magyar daljátékirodalom csúcsán áll. Önálló könyvalakban megjelent művei: *Dicséret*, *dicsőség*, *Ferenc Jóska ládájából*, *Pesti hegedűs*, *Nótán*, *fütylőn*, *citerán*, *Csipke*, *Két lány az utcán* c. színművét (Török Részvel) nagy sikerrel adták a Vígszínházban.

Endre László (vitéz), főszerkesztő, szül. Abony, 1895 jan. 1. Középiskoláit Kiskunfélegyházán végezte, majd a világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Magatartásáért a kieszűst vitézségi érmet, a *Signum Laudis*t és a *Károly-csapatkeresztet* kapta meg. 1918. befejezte jogi tanulmányait és a bpesti tud.

egyetemen, és előbb Pest és Temes megyében, majd Szegeden és Kiskunfélegyházán szolgabíró lett. 1923 óta Gödöllő főszerkesztője. Működése alatt Gödöllő egészségügyi mintajárásá fejlődött. Megszervezte az Anya- és Csecsemővédő Intézetet. Megalapította a Gödöllői Közművelődési Egyesületet, mely 1926. sikeres kiállítást rendezett. Tagja az Orsz. Cserkészszövetségnek és a Testnevelési Tanácsnak. Nevéhez fűződik a járásbeli fontosabb útvonalak megépítése, egészségház építése, melyben az egészségügyi mintaintézmények foglalnak helyet. Az egész országos leventemozgalmak egyik kezdeményezője, a járási vitézek hadnagya, a Levente Egyesület és a MOVE elnöke, a TESZ társelnöke, stb. stb.

Endre Zsigmond, országgy. képviselő, szül. Kiskunfélegyháza, 1865. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti, majd a kolozsvári tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, ahol jog- és államtudományi doktorátust nyert. 1896. Kiskunfélegyházán főszerkesztővé választották. A nemzeti ellenállás idején, mint az ellenzék egyik vezére, jelentős munkásságot fejtett ki. A forradalmak alatt, mint túszt, letartóztatták. A nyugatmagyarországi felkelésben résztvevő és ekkor tüntették ki a *vitézek hadnagya* címmel. 1922. Kiskunmajsa egypárti programmal nemzetgyűlési képviselőjévé választotta. 1926. a gödöllői kerület egyhangúlag küldte az országgyűlésbe.

Endrey Antal (vitéz), ügyvéd, szül. Hódmezővásárhely, 1885 jún. 4. Középiskolai tanulmányainak befejezése után, a bpesti tud. egyetemen jogtudori oklevelet nyert. 1913. szülővárosában kezdte meg ügyvédi gyakorlatát. A háború alatt hosszú ideig küzdött a különböző harctereken. Hadiérdemeit számos kitüntetéssel jutalmazták. 1926. Hódmezővásárhely függetlenségi párti programmal pótképviselőjévé választotta.

Engel Fülöp, r.-t. vez.-igazg., szül. New-York, 1886 nov. 25. Középiskoláit Debrecenben végezte, 1913. a filmszakmába lépett és 1914. a párisi *Eclair*-cég bpesti telephéneke vezetője lett. Résztvevő a *Corvin filmgyár* megalapozásában és 1922. mint igazgató a *Corvin filmgyárnál*, működése alatt nagysikerű magyar tárgyú filmek készültek. 1925. a *First National* bpesti fiókjának igazgatója lett. Vezérigazgatója volt azonkívül a legnagyobb magyar filmköleszövő vállalatnak, a *Fanametnek*. A *Fanamet* vállalatának szept. válása után E. ismét a *Warner Bros* beszélő-filmgyárral egyesült *First National* magyarországi intézetének vezérigazgatója lett. A magyar filmszakma egyik legértékesebb szakembere és hangadó egyénisége.

Engel József (jánosi), nagyiparos, szül. Pécs, 1851 nov. 16. Kereskedelmi tanulmányain kívül zenével is foglalkozott. Értékes közgazdasági tevékenységet fejtett ki a dél-magyarországi erdők kihasználása, valamint

a faanyag gyári feldolgozása körül. Később a pécsvidéki szénbányák feltárásával, valamint helyi érdekű vasutak alapításával szerzett érdemeket. Önálló munkái: *Die Marannen, Im Beichstuhl, Der Kabbalist, Der Kaufmann von Venedig*.

Engel Miksa (cserkúti), igazgató, született Pécs, 1857 november 5. Középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte, majd a fakeskedői pályára lépett. Fiumében létesített fakiviteli céget. A 80-as évek elején, mint úttörő magyar cég engedélyt kapott a magyar címer használatára. 1885. cégét beolvastotta az akkor alapított Fiumei Hitelbankba, mely meghívta ügyvezető igazgatójává. 1907. megalapította az Európai Árú- és Pogyászbiztosító R.-T.-t, amelynek ma is alelnök-vezérigazgatója. Az új biztosítási ágat E. honosította meg Európában és ma már 22 különböző országban működnek intézetei. Úgy Magyarországon, mint a külföldön elismert közgazdasági szaktekintély. Több ipari és keresk. vállalat igazgatóságában foglal helyet. I. Ferenc József király érdemei elismeréséül 1895. magyar nemességgel tüntette ki.

Englerth Emil, festőművész, szül. Bécs. Iskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol jogtudori oklevelet nyert. Festeni Bécsben és Münchenben tanult. Később Olaszországban járt tanulmányúton és portréfestéssel foglalkozott. A Műcsarnok kiállításain kvalitásos csendéleteivel és aktképeivel tűnt fel, amelyekben a női szépséget finom és dísztingvált ízléssel dicsőíti. De igazi művészi hivatottsága a portréfestés. A *Műcsarnok* 1928. tavaszi tárlatán is *Kitüntető Elismerésben* részesült. Korunk minden érvényesülési harcától távol állva kizárólag művészi törekvéseinek élő ideális lelkületű művész.

Entz Béla, egyet. ny. r. tanár, szül. Kolozsvár, 1877 márc. 10. Középiskoláit szülővárosában és Bpsten, az egyetemet Bpsten végezte, ahol orvosdoktorrá avatták. 1901. mint II. tanársegéd a tud. egyetemen kezdte meg működését, majd a Schordann-féle ösztöndíjjal Bécsben és Berlinben folytatott tanulmányokat. 1907. az I. sz. Kórbonctani Intézet I. tanársegédje, majd adjunktusa lett. 1911. a csecsemőkori betegségek kórbonctanából magántanárrá képesítették. A háború alatt mint zászlóalj-orvosfőnök harctéri szolgálatot teljesített és magatartásáért legfelsőbb dicsérő elismerésben részesült és több érdemrenddel tüntették ki. 1917. törzsorvosi ranggal a bpesti honvéd helyőrségi kórház laboratóriumába osztották be és érdemeinek elismeréséül egyet. rk. tanári címet kapott. 1917. az Állatorvosi Főiskola kórbonctani tanszékét foglalta el. 1918. az Erzsébet tud. egyetemnek ny. r. tanárává nevezték ki. Pozsony megszállása után a *Rókus-kórház* orvos főorvosa lett, majd az egyetem Pécsre való áthelyezése után tanszékét újból elfog-

lalta. Az egyetemen orvoskarának 1918—25. prodékánja, 1921—22. és 1928—30. dékánja volt. A *Kórbonctan tankönyve* és *Kórbonctani technika* (2 kötet) címmel nagyobb munkái jelentek meg. Értekezései és tudományos dolgozatai az orvosi szakfolyóiratok hasábjain láttak napvilágot.

Enyvvári Jenő, bölcsészeti író, a fővárosi könyvtár igazgatója, szül. Budapest, 1884. ápr. 19. Középiskoláit Budapesten, egyetemi tanulmányait a bpesti és göttingeni egyetemen végezte. 1905. lépett a fővárosi könyvtár szolgálatába. Ennek 1923. aligazgatójává, 1927. pedig igazgatójává nevezték ki. Értékes irodalmi tevékenységet fejt ki filozófia téren. Husserl fenomenológiájának magyarországi megismertetője. Az *Akadémiai Értesítőben* és az *Athenaeumban* közzétette a magyar bölcsészeti irodalom bibliográfiáját. Egyik legnagyobb érdeme a hézagos magyar bölcsészeti műnyelv elmélyítése. Főbb művei: *A produktív képzeleterő viszonya a transzcendentális appercepcióhoz a tiszta ész kritikájában* (1906). *A Bolzano-féle logika kérdéséhez* (1910). *Adatok az ideatív phaenomenológiájához* (1911). *Husserl tiszta phaenomenológiája és a phaenomenológiai módszer* (1913). *Filozófiai szótár* (2. kiadás, 1923).

Eördögh Árpád (lászlófalvi), kúr. bíró, szül. Bezdán, 1874 dec. 6. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte, ahol jogtudományi doktori és ügyvédi oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után, mint ügyvédjelölt és ügyvéd a fővárosban működött, majd 1902. bírói pályára lépett. Először a bpesti kir. büntetőtörvényszéken aljegyző volt. Majd 1903. a nagybecskereki kir. törvényszékhez albírónak nevezték ki. Nagykindán, mint alügyész, a szegedi főügyésznél majd a pestvidéki ügyésznél, mint ügyész teljesített szolgálatot. A háború elején a mármaroszigeti kir. ügyészséghez osztották be. 1917. a bpesti ügyészségen a sajtóosztály h. vezetője, majd 1919. főügyészhelyettesi címmel és jelleggel revizor lett. 1926 óta. mint ítélőtáblai bíró a bpesti Itélőtáblán a VI. büntetőtanácsban működik. A ref. egyházi bírászkodás terén élénk tevékenységet fejt ki. Az Orsz. Bírói és Ügyészi Egyesület ü.-v. társelnöke, a Békés-Bánáti Ref. Egyházmegye tanácsbírája és egyházkerületi képviselője, a Keresztény Ifjúsági Egyletek Magyar Nemzeti Szövetségének alelnöke és a Református Ágának elnöke. Számos a magánjog, a büntetőjog és a bűnvádi eljárás körébe vágó cikke különböző szakfolyóiratokban jelent meg.

Eördögh László, tanár, szül. Bpest, 1900 nov. 18. 1923. nyerte először az országos súlydobó-bajnokságot, amit berlini és amsterdami sikerei követtek.

Eöry Lajos, ref. lelkész, szül. Tata, 1882 aug. 19. Középiskoláit és teológiai tanulmányait Bpsten végezte. 1918. óta Veresegyház lelkésze. A háború alatt mint táborigazgató

katonai szolgálatot teljesített. Nevéhez fűződik a templom újjáépítése, a *Hangya-Szövetkezet* elnöke, az *O. K. H.* igazgatója, a *Nemzeti Szövetség* helybeli elnöke, a *Testnevelési Bizottság* tagja, egyházmegyei tanácsbíró. Egyházi szakcikkíró, a *Református Híradó* szerkesztője.

Eöry-Szabó Dezső, ref. lelkész, szül. Duda, 1886 aug. 15. Középiskolái elvégzése után a bpesti ref. teológián tanult és egyidejűleg a Pázmány Péter tud. egyetem filozófiai karának előadásait hallgatta. Élénk részt vett az egyetemi ifjúsági mozgalmakban. A protestáns egyetemi hallgatók Bethlen Gábor-Körének elnöke volt. 1912. egyháza, mint missziós lelkészt Daruvárra küldötte, ahol az ottani magyarság érdekében vívott heroikus küzdelméért ellenfelei is *magyar apostol* névvel tisztelték meg. 1914. hadba vonult és mint tábori lelkész az összes harctereket bejárta. Tábori lelkészi működését a Károly-csapatkereszttel, a Vöröskereszt hadiékítményes díszjelvényével, a kardokkal ékesített II. o. lelkészi érdemrenddel és a Ferenc József-rend kardokkal díszített lovagkeresztjével jutalmazták. 1919. a somogy megyei Kászközség lelkésze lett. A második nemzetgyűlésbe az igali kerület választotta be.

Eöry Vilmos, gyógyszerész, szül. Csopak, 1884 okt. 27. Középiskoláit Győrben, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1910. Sárvárra került, ahol a mai napig működik. A város társadalmi, közjótékonyági és kulturális ügyeiben élénk tevékenységet fejt ki. Erdemeinek elismeréséül m. kir. kormánytanácsossá nevezték ki. A Lajos bajor királyi kereszt tulajdonosa.

Eöttevényi Olivér, ny. főispán, a Magy. Külügyi Társ. ügyv. elnöke, szül. Győr, 1871 márc. 20. Jogtudori oklevelét a bpesti egyetemen szerezte, majd letette az ügyvédi vizsgát és Pozsonyban ügyvédi irodát nyitott; egyidejűleg az ottani jogakadémia h. tanára lett. 1900. mint községi közigazg. tanfolyam előadója működött. 1903. az eperjesi ev. jogakadémia nyilv. r. tanárává választották, majd rövidesen a kolozsvári egyetem jog- és államtud. karán m. tanári képesítést szerzett, 1906. a kassai kir. áll. jogakadémián ugyanezen tanszék nyilv. r. tanára lett. 1917. Krassó-Szörény vm. főispánjává és a román bánági, valamint a szerb bánági vagyonszövetség kormánybiztosává nevezték ki. A forradalom kitörésekor állásáról lemondott. 1920. a Magy. Külügyi Társ. igazgatója lett. 30 éves irodalmi munkássága alatt mintegy 50 publicisztikai, jogi és történelmi munkája jelent meg. Több ízben képviselte külföldi kongresszusokon a külügyi társaságot.

Eötvös Zoltán, tisztv., műkorcsolyázó-bajnok, szül. Tokaj, 1891 márc. 5. Az összes fennálló magyar gyorskorcsolyázó rekordokat megjavította. Mintegy 60 versenydíj jelzi pályafutásának sikereit.

Eperjessy István, árvaszéki elnökhelyettes, szül. Tápócsáp, 1891 márc. 2. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt. 1915. jogtudományi doktori oklevelet nyert, majd ugyanazon évben katonai szolgálatra vonult be. Előbb az olasz, majd az orosz harctéren küzdött, ahol fogságba esett. Hadifogságból 1920 végén került haza s egyideig Kispeszt község hivatalában működött, majd ügyvédjelölt lett. Kispeszt községnek 1922. történt várossá alakulása alkalmával árvaszéki ülnökké választották, 1926. júliusától kezdődően a városi árvaszéknél mint elnökhelyettes működik.

Eperjesy Sándor, min. osztálytanácsos, szül. Komárom, 1891 jún. 16. Középiskoláit Szabadkán és Zomborban, egyet. tanulmányait a bpesti tud. egyetem jogi karán végezte. Közhivatali működését a Közalapítványi kir. Ügyigazgatóságnál kezdte, majd a pénzügyminisztériumba került. A háborúban 46 hónapi tűzvonalszolgálatot teljesített és a kisezüst vitézségi érmet, a bronz és ezüst Signum Laudiszt, a hadiékítményes katonai érdemkereszt III. osztályát, a sebesülési érmet és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. 1921—1928. az *Orsz. Pénzügyi Tanács* jegyzője volt. 1928. értékes közhivatali működésének elismeréséül min. osztálytanácsosi címet kapott. 1924 óta a pénzügyminisztérium politikai államtitkárának személyi titkára.

Eppinger Károly, nagykereskedő, szül. Bpest, 1866 aug. 9. Iskolai tanulmányait a fővárosban végezte, majd tényleges katonai szolgálatot teljesített. Az önkéntesi év lejárta után atyja vállalatának beltagja lett. E. vezette be hazánkba először a nyomott pamutárak kiszerezését, amelyet oly nagy mértékben fejlesztett, hogy a vállalat szükségletének biztosítására két külföldi gyárat kellett érdeklőre vonnia. A *Magyar Festőgyár r.-t.* megalapításában tevékeny részt vett. A *Kereskedelmi Csarnok* alelnöke és a *Keresk. és Ipar-kamara*, az *Omke* elnökségi tanácstagja. A közgazdaság és kereskedelem terén kifejtett értékes tevékenységéért keresk. tanácsossá nevezték ki.

Eppler Sándor, a Pesti Izr. Hitk. h. főtitkára, szül. Bpest, 1890. Középiskoláit és a keresk. akad. a fővárosban végezte. Tanulmányainak befejezése után a pesti izr. hitközség kötelékébe lépett. 1922. pénzügyi főtanácsos lett. 1924. főtitkárhelyettesévé nevezték ki. Az *Izr. Siketnémák Intézetének* titkára. A hitközségi adó- és pénzügyi reform keresztülvitele nevéhez fűződik.

Érczkövy László, színművész, szül. Arad, 1900 jún. 26. Középiskoláinak elvégzése után vidéki városokban színészkedett, 1921 óta fővárosi színpadoknak tagja. Mint tart. hadnagy résztvett a háborúban és magatartásáért a bronz és kisezüst vitézségi érmet és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. A

rádióstúdióknak és a külföldi grammofontársaságoknak tagja.

Erczy Miklós, főorvos, plasztikai sebész, szül. Mikepércs, 1891 márc. 30. Középiskoláit Debrecenben, egyet. tanulmányait a budapesti és wien egyetemen végezte. A háború alatt a haditengerésznél szolgált s megkapta a Károly-csapatkeresztet. A leszerelés után a *Pesti izr. hitközség* kórházának sebészeti osztályán működött, majd a Pázmány Péter tud. egyetem fülgyógyászati tanszékén mint gyakornok és a Pesti izr. hitközség kórházának orr-, gége-osztályán, 1917-ben rendelőintézeti főorvossá nevezték ki. Főkép különféle plasztikai műtétekkel foglalkozik. s e tárgykörből több előadást tartott.

Erdély Ernő, tüzoltófőparancsnok, szül. Győr, 1884 jan. 14. Középiskoláit Győrben, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után Győr város szolgálatába lépett, 1908. tüzoltógyakornok Budapesten s még ugyanebben az évben Győr város tüzoltóparancsnoka lett. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és kétszer megsebesült. 4 külföldi és 11 belföldi kitüntetésben részesült. Tizenkét társadalmi egyesület elnöke, azonkívül számos egyesület vezetőségi tagja. Városi képv.-test. tag. A külföldi lapokba több szakcikket írt. *Járt utakon* címmel egy verseskötete és *Vízszerezés a tüzeknél*, *Hogyan oltjuk a tüzet*, *Széchenyi Ödön pása*, *A magyar tüzoltóság szervezete* c. könyvei jelentek meg.

Erdély Lajos, ügyvéd, szül. Orosháza, 1885 dec. 24. Középiskoláit Szentesen, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. A háború előtt Debrecenben lapszerkesztő volt, majd résztvett a háborúban, ahol sebesülten olasz fogságba került és mint rokkant tért vissza. 1922. ügyvédi oklevelet szerzett és Bpsten ügyvédi irodát nyitott. Leginkább kereskedelmi és büntető ügyekkel foglalkozik, az Ügyvédek Létfenntartási Pártjának tagja, a Budai Építő- és Hitelszövetkezet ügyésze.

Erdélyi Aladár (kolozsvári és széplaki), földbirtokos, orsz.-gyűl. képviselő, szül. Tót-szerdahely, 1888. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetemen jogtudori oklevelet szerzett. Ügyvédi vizsgájának letételét magántanárrá történt képesítése követte. A háború alatt mint zászlós teljesített harctéri szolgálatot. 1918. birtoka kezelését vette át. A második nemzetgyűlésben a paksi kerületet képviselte. 1926. Cegléd mandátumát egypárti programmal nyerte el. *A régi magyar hitbizományok és jogaik* c. művét a M. Tud. Akadémia a Sztrókai-díjjal tüntette ki. Jogi és társadalmi vonatkozású tanulmányait a különböző újságok közlik.

Erdélyi Ede, orvos, szül. Bpest, 1894 márc. 15. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Bpsten végezte. Orvosi gyakorlatát az olasz fronton kezdte, majd az I. sz. Bel-

klinika és 1920. a Munkásbiztosító orvosa lett. 1921 óta Újpesten gyakorlóorvos, 1923. a Stefánia Szövetség orvosa, 1926. pedig főorvosa lett.

Erdélyi Dezső, zeneszerző, szül. Pápán, 1868 febr. 6. Kora ifjúságában kezdett zenei tanulmányokkal foglalkozni. Azután 10 éven át a Ludovika Akadémián mint zenetanár működött, a budai zeneakadémiának és a Nemzeti Zenedének volt rendez tanára. 1897. megalapította a III. ker. Zeneiskolát, melynek attól fogva igazgatója. Sok hangulatos dalt szerzett. Egyik kifejlesztője a magyar cimbalom-irodalomnak. 5 részből álló cimbalom- és tárogatóiskolát írt. 11 évig szerkesztette a *Cimbalom Szalon* c. folyóiratot.

Erdélyi József, iskolaigazg., egyh. karnagy, szül. Léván, 1878 jún. 12. Tanulmányait Léván végezte. 1898. a balassagyarmati r. k. el. fiúiskolához került osztálytanítónak, 1900. egyh. karnagnak választották, 1914. az iskola igazgatója lett. A Balassagyarmati Dalegyeletet 1898. újjáalakította, mellyel eddig hét országos dalversenyen vett részt. A *Magyar Dalosszövetségnek* Liszt-plakettel kitüntetett orsz. társkarnagya, a városi képv. testületnek választott tagja, a városi zeneiskola igazgatója és egyházának gondnoka. Több férfikarra és vegyeskarral írott szerzeménye van.

Erdélyi Mihály, író, zeneszerző, szül. Szeged, 1886. Középiskoláit Szegeden végezte. majd a katonai pályára lépett. Végigküzdötte a háborút és a tengerész-érdemkeresztet, a kiszűst és bronz vitézségi érmet, a bolgár érdemkeresztet, a német vaskeresztet és a német érdemérmeket kapta meg. A háború után a színi pályára lépett, majd az operettszövegírással és a zeneszerzéssel tért át. Nevezetesebb munkái: *Hazudik a muzsikászó*, *Mintha álom lenne*, *Napkelet rózsája*, *Mit susog a fehér akác* háromfelvonásos operettek, amelyek közül számosat a fővárosi színpadokon mutattak be nagy sikerrel.

Erdélyi Pál, orvos, egyet. m.-tanár, szül. Bpest, 1886 júl. 2. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ugyanitt szerzett orvosi oklevelet. 1907. kezdte meg tud. működését az egyetem élettani intézetében. 1909. már tanársegéd. 1911. a II. sz. belgyógyászati klinikán folytatja továbbképző gyakorlatát. 1912-től a háború kitöréséig külföldön járt tanulmányúton. A háborút mint katonáorvos szolgálta végig. Megkapta a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, a magyar és porosz vöröskereszt érdemérmek II. osztályát. 1923 óta a debreceni egyetem magántanára, melyen jelenleg a belgyógyászati diagnosztikát adja elő. Irodalmi működése főleg az anyagcsere pathológiájára vonatkozik.

Erdélyi-Patát Leó, zongoraművész, szül. Bpest, 1881 jún. 9. Zenei tanulmányait Bpsten és Koppenhágában végezte, ahol Johann Swensen és Willy Burmester tanítványa volt.

Két évig európai fővárosokban hangversenyzett és mindenütt nagy sikert aratott. Hosszú ideig karnagya volt az *Apolló* és a *Nagy Endre*-kabareének. 1928 óta a *Fővárosi Operettszínház* karmestere. Számos vonósnégyes-kompozíciót, táncdarabot és operettzenét írt, amelyeket a fővárosi színpadokon sikerrel mutattak be.

Erdődy István (gróf, monyorókeréki és monoszlói), volt főrendiházi tag, szül. 1848 nov. 2. Atyjának, Erdődy Károly gróf halála után, mint a jaskai uradalom örököse, a horvát országgyűlés mágnásai közé került. A horvát nemzeti politika híve volt. 1883. kamarási méltóságot kapott, 1903. pedig valóságos belső titkos tanácsosi címmel tüntették ki. Mint az örökös-jogú főrendi családok tagja foglalt helyet a régi főrendiházban.

Erdődi Kálmán orvos, szül. Sárospatak, 1870. Középiskoláit Kassán, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1894. nyert orvosi diplomát. A kassai közkórházban kezdte működését. 1899. Salgótarjában telepedett le és 1910 óta mint járásorvos működik. *Értekes szolgálataiért a polgári érdemkereszttel és a vöröskereszttel tüntették ki.*

Erdődy Rudolf (ifj., gróf, monyorókeréki és monoszlói), nagybirtokos, felsőházi póttag, szül. Novimarov (Horvátország), 1883 okt. 25. Tanulmányainak befejezése után, terjedelmes földbirtokainak kezelését vette át. 1916. a Főrendiház tagja lett. Felsőházi póttaggá az örökös-jogú családok választották.

Erdődy Sándor (gróf, monyorókeréki és monoszlói), nagybirtokos, felsőházi tag, szül. Galgóc, 1865 aug. 24. Középiskolai tanulmányainak befejezése után Győrött, Bécsben, majd Bpsten folytatott jogi tanulmányokat. 1890. csász. és kir. kamarási címet kapott. 1897. örökös-jogú főrendiházi tag lett. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. Több ízben lünették ki, 1916. pedig századosi rangra emelkedett. A bajor királyi házi Szt. György-rend tulajdonosa.

Erdődy Tamás (gróf), szül. Vasvörösvár, 1887. Középiskoláit Győrött, a gazdasági akadémiát Magyaróvárott végezte. Tanulmányainak befejezése után Kőszegen telepedett le, ahol értékes közéleti és társadalmi tevékenységet fejt ki. 24 év óta Kőszeg tűzrendészeti felügyelője. Számos kulturális és gazdasági egyesület vezetőségi tagja.

Erdőhegyi Lajos (erdőhegyi), főispán, szül. Kiszvárd, 1887 júl. 25. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a debreceni, majd a kolozsvári tud. egyetemek, később a bécsi Keleti Keresk. Akadémia hallgatója volt. Az államtudományok doktori oklevelének tulajdonosa. Hazatérése után Szabolcs vm. szolgálatába lépett, ahol fokozatos előléptetések után vm. főjegyzővé választották. 1918. megvált hivatalától és gazdasága vezetését vette át. Először a nyírbátori kerületet képviselte a nemzetgyűlésben.

1926. a kemecei kerület egységespárti programmal országgyűlési képviselőjévé választotta. 1929. Szabolcs megye főispánjává nevezték ki.

Erdős Béla, polg. isk. igazg., szül. Ungvár, 1873 okt. 15. Középiskoláit Sopronban, egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után mint tanár Siklóson, majd Fiumében, később Nagybecskereken működött. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. 1927 óta a cinkotai polg. iskola igazgatója. Torontál vmegye törv.-hat. és Nagybecskerek képv.-testületének tagja. A pedagógiai folyóiratokban értékes szakirodalmi munkásságot fejtett ki.

Erdős Dezső, r.-t. vezérigazg., szül. Szepezd, 1880 máj. 3. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol állatorvosi oklevelet szerzett. A háború alatt mint katonai főállatorvos harctéri szolgálatot teljesített, a koronás arany érdemkeresztet és a Ferenc József-rend lovagkeresztjét kapta meg. A *Laboratórium Védőoltanyag Termelésére r.-t. vezérigazgatója*. Az állati járványvédelem terén évtizedeken keresztül jelentős munkásságot fejtett ki és ennek elismerésül 1924. a m. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. Társadalmi és politikai téren is tevékenykedett és a kisgazdapárt megalakulásának idején élénk részt vett az országos szervezési mozgalmakban. A kisgazdapártnak az egységespárttal való egyesítése után a Rassay-féle szabadelvű csoport vezető tagja lett. Az *Orsz. Szabadelvű Klub* alelnöke, a *Magyar Állatorvosok Gazdasági Szövetkezetének* elnöke. Az *Állatorvosi Közöny* felelős szerkesztője. Szakirányú cikkei különböző gazdasági lapokban jelennek meg.

Erdős Ferenc, ügyvéd, szül. Kisujszálás, 1884 május 20. Középiskoláit Budapesten, jogi tanulmányait a budapesti tud. egyetemen végezte, ahol ügyvédi oklevelet nyert. Mint ügyvéd Bpsten kezdte meg működését és főleg a család- és a büntetőjog terén ért el figyelemreméltó eredményeket. Közben élénk irodalmi tevékenységet fejtett ki. Versei és novellái a *Hétben* jelentek meg. Az *Egyetértés* belső munkatársa volt. Jogi és ipari szaklapokban számos cikke jelent meg. A földreformmal kapcsolatban a *Budapesti Hírlapban* megjelent sorozatos cikkei általános feltűnést keltettek. Az *Anyá- és Csecsemővédő Egyesület* létrehozásában tevékeny szerepe volt. E. alapította a *Szabómesterek Országos Szövetségét*.

Erdős József káplán, hitoktató, szül. Péterréve, 1900 márc. 9. Középiskoláit és teológiai tanulmányait Kalocsán végezte. 1923. pappá szentelték. Jelenleg a bajai polg. leányiskola hitoktatója. A *Leánykongregáció* és a *Jézus Szíve Társulat* elnöke és számos más egyházi egyesület vezetőségi tagja. A bajai lapoknak állandó munkatársa.

Erdöss László, karmester, zeneszerző, szül. Bpest, 1898 febr. 19. Középiskoláit és zeneművészeti tanulmányait Bpsten végezte. Számos műdal szerzője, egyfelvonásos énekes darabjait a fővárosi színpadokon adták elő. A zeneművészeti főiskolában több sikerült orgonahangversenyt is adott. Jelenleg a Teréz körúti Színpad karnagya.

Erdősi Dezső, lapszerkesztő, szül. Esztergom, 1875 nov. 4. Középiskoláit szülővárosában végezte, majd a hírlapírói pályára lépett. Működését az *Esztergomi Lapoknál* kezdte, amelynek szerkesztője volt. Később több nagy napilap munkatársaként dolgozott. 1909. lépett a *Friss Újság* kötelékébe, ahol jelenleg is, mint felelős szerkesztő tevékenykedik. Számos szépirodalmi cikke jelent meg a *Nyugat*, a *Hét* és az *Újság* hasábjain. Önálló művei: *Emberi írások* (novellák), *Ész és szív* (versek).

Erdősi Jenő, bankigazgató, szül. Bpest, 1876. Tanulmányainak befejezése után a *Magyar Földhitelintézet* kötelékébe lépett. Fokozatos előléptetések után az intézet ügyvezető igazgatójává nevezték ki. Ebben a minőségében működik ma is. E. nagy szerepet játszik a közgazdasági életben. A *Magyar Pénzügyi Szindikátus* felügyelőbizottságának, valamint a földbirtokrendezés pénzügyi lebonyolítására alakult szövetkezet felügyelő bizottságának elnöke. A *Stephaneum-nyomda*, valamint a *Szent István Társulat* egyesített üzemeinek igazgatósági tagja. Magyar kir. kincstári főtanácsos, a Szent Gergely-rend lovagja.

Erdősi Károly, pápai prelátus, c. apát, a Szent István Társulat vezérigazgatója, szül. 1873 máj. 12. Középiskoláit a fővárosban, a teológiát Esztergomban végezte, ahol 1896. pappá szentelték. Tanulmányainak befejezése után mint hitoktató a fővárosban működött. 1898. a Kath. Legényegylet másodelnökévé választották, miközben a Sacre Coeur Intézetnek házi papja volt. 1906. pápai káplánná nevezték ki és ugyanezen évben a *Szent István Társulat* igazgatója lett. 1912 óta a társulat vezérigazgatója. 1915. címzetes apáttá, majd 1923. XI. Pius pápa házi főpapjává nevezték ki. Mint a Szt. István Társulat vezérigazgatója az iparosnevelés szociális irányításán kívül, a kat. irodalompolitikának is erőteljes lendületet adott. A megvásárolt Rózsaféle irodalmi és naptár-vállalatot a legmagasabb népműveltség igényeit is kielégítő irodalmi vállalatná fejlesztette. Értékes irodalmi tevékenységet fejtett ki. Főbb munkái: *Karácsonyi színjátékok*, *Szociális vezérlönyv*, *Az igazság felé*, *Rákócziért*, *Boldog ország*, *Magyar könyvtermelés és világgönyvtermelés*. *A hetvenöt éves Szent István Társulat és fejlődése az utolsó 50 év alatt*. Legnagyobb sikerét a *Napsütéses Indiában* c. művével érte el, melynek találó megfigyelései és színpompás leírásai e munkát a legkiválóbb magyar útleírások sorába helyezték.

Erekly Károly, gépészmérnök, ny. közlelmezési miniszter, szül. Esztergom, 1878 okt. 20. Középiskolai és egyet. tanulmányainak befejezése után, a bpesti műegyetemen gépészmérnöki oklevelet nyert. Hosszabb külföldi munkásság után 1905. a bpesti műegyet. adjunktusa lett. 1907—10. a földművelésügyi miniszt. megbízásából a különböző külföldi gazdasági rendszereket tanulmányozta. 1911. állatértékesítő egyesületet, majd 1912. sertéshízlaló telepet létesített. A kommunizmus alatt a Friedrich-féle ellenforradalmi csoport szervezésében vett részt. 1919. a Friedrich-kormány közlelmezési tárcáját vállalta. 1920. Kaposvár keresztény-párti programmal képviselőjévé választotta. Tagja a székesf. törvh. bizottságának és több közüem irányításában vesz részt.

Erényi László, gyógyszerész, szül. Nagyvárád, 1883 okt. 20. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte, ahol gyógyszerészi oklevelet nyert. A háború alatt e. ü. szolgálatot teljesített. 1921. átvette a Diana-gyógyszertárat, amelynek 1923 óta tulajdonosa. Az izr. hitközség képv.-területének és a föv. törv.-hat. v. tagja. A vöröskereszt II. o. tulajdonosa.

Erney Károly (nagyernyei), vezérigazg., felsőházi tag, szül. Budapest, 1874 febr. 13. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti Kereskedelmi Akadémia hallgatója volt. 1894. a *Pesti Hazai Első Takarékpénztár* szolgálatában kezdte meg pályafutását. Fokozatos előléptetések után 1924. vezérigazgatói rangra emelkedett. Számos ipari és kereskedelmi vállalatban tölt be vezető tisztséget. Erdemeiért a kormányzó kincstári főtanácsosi címmel tüntette ki. 1927. felsőházi taggá nevezték ki.

Ernst Lajos, múzeumigazgató, szül. Budapest, 1872. Értékes gyűjteménye a magyar festőművészek és szobrászok remekműveit tartalmazza. Főképpen magyar írók arcképei, önarcképek, irodalmi és politikai karikatúrák, művészi metszetek és kéziratok alkotják gyűjteményét. Ez a hatalmas gyűjtemény 1912 óta a nevére elnevezett múzeumban van kiállítva, ahol időközönként a magántulajdonban levő műtárgyak árverezésére aukciókat is tart. 1960—1909. a Nemzeti Szalon igazgatója volt. 1925. kulturális érdemeiért kormányfőtanácsossá nevezték ki. Művészettörténeti munkásságának eredményeképpen *Magyar történeti festészet* és *Magyar műtörténeti adatok* címmel jelentek meg munkái.

Ernszt Sándor, orszgyűl. képviselő, róm. kat. kanonok, szül. Galgóc, 1870 ápr. 21. Középiskoláit Galgócon, Nagyszombaton és Esztergomban végezte, majd Budapeston egyetemi tanulmányokat folytatott. 1897. megszerezte a kánonjogi doktorátust. Lelkészi tevékenységét Pozsonyban kezdte meg, ahol egyik megalapítója és szerkesztője volt a *Pressburger Tagsblatt* című németnyelvű keresztény lapnak. Később megindította az Or-

szágos Néplap c. hetilapot és egyben titkára lett az Országos Néppártnak. Pozsonyból csakhamar Bpestre jött és az Angol-kisasszonyok intézetének hittanára lett. Ugyanakkor az *Alkotmány* kiadóhivatalának vezetését is ellátta. 1900. a pápa titkos kamarásává nevezte ki. Az országgyűlésbe első ízben 1901. került be, amikor is a privigyei kerület néppárti programmal választotta meg. 1908. tevékeny részt vett a *Kath. Népszövetség* megszervezésében. Ugyanakkor a Szövetség vezérigazgatójává választották meg. A forradalom kitörése után E. vette át a Néppárt vezetését. A Károlyi-kormány alatt tevékeny részt vett a polgári blokk megalapításában. A kommun alatt Bécsbe menekült, ahol élenként részt vett az ellenforradalmi mozgalmakban. A forradalom után egyik megalapítója volt a keresztény-szociális gazdasági pártnak, amelyből, a keresztény nemzeti párttal történt fúzió után, a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártja alakult. Mint az új párt egyik vezéré, Ipolyságon választották be az első nemzetgyűlésbe, ahol főleg közigazgatási kérdésekben és házszabályügyekben szólalt fel. 1922. a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártjában történt szakadás után, a Keresztény Egység Táborának lett a tagja és annak listájával a főváros déli kerületének mandátumát szerezte meg. Ugyanakkor azonban Ipolyságon is megválasztották, mire E. az utóbbi mandátumot tartotta meg. 1926 óta az országgyűlésen Ipolyság képviselője. E. a keresztény szoc. párt egyik legagilisabb és legtekintélyesebb vezéralakja. Élenk részt vesz a katolikus hitéletben, nemkülönben társadalmi téren is tevékenykedik. Pápai protónolárius, a *Központi Papnevelő* kormányzója, a *Kat. Népszövetség* vezérigazgatója és a *Szociális Missziótársulat* társelnöke. A *Szent István Akadémia* és a *Történelmi Társulat* tagja. Európa nagy részét beutazta, sőt a Kélelen is volt. Számos publicisztikai cikke jelent meg a keresztény lapokban. Önálló munkái: a *Kamat* és a *Keresztény nemzeti politika egy éve*. 1925 óta nagyváradi kanonok. Mint Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának tagja, a főváros politikájában is vezető szerepet játszik.

Ernyey Lajos (ernei), tb. fősolgabíró, szül. Malacka, 1889 jan. 8. Középiskoláit Nagyszombaton, jogi tanulmányait Pozsonyban végezte. Közigazgatási pályáját Somorján kezdte, majd Malackára került szolgabírónak. Később Pozsonyba helyezték át, ahol a központi járás szolgabírája lett. A cseh uralom idején E.-t letartóztatták, majd kiutasították. 1919. a belügyminisztérium internálási al-csztályához osztották be. 1919. mint a közlelélezési minisztérium büntetőbírája működött. 1923. Szolnok vm. központi járásának szolgabírójává választották. 1926 óta tb. fősolgabíró.

Erődi Kálmán, a szföv. felső- és középfokú iskolák felügyelő-igazgatója, szül. Al-

vinc, 1880 február 27. Középiskoláit Budapesten, a tanítóképzőt Temesváron végezte, majd Budapesten tanári és filozófiai doktorátust szerzett 1901. Működését 1901. kezdte meg, ettől az időtől kezdve a székesfőváros különböző iskoláiban működött, majd 1918. leánygimnáziumi igazgatóvá nevezték ki. 1924 óta a székesfővárosi felső- és középfokú iskolák felügyelő-igazgatója. A *Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége*, az *Eötvös József-reáliskola Baráti Egyesületének* ügyvezető elnöke, a Magyar Földrajzi Társaság Didaktikai Szakosztályának, az Országos Középiskolai Tanáregyesület Budapesti Körének alelnöke, a Magyar Földrajzi Társaság választmányi, az Országos Középiskolai Tanáregyesület igazgatósági, több tudományos és társadalmi egyesület választmányi és rendes tagja.

Erődy Harrach Béla (ruttkai), egyetemi tanár, országgyűl. képviselő, szül. Kunmadaras, 1882. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése után Bpsten jogtudori oklevelet nyert, majd a berlini és hallei egyetemeken közgazdasági, pénzügyi és szociálpolitikai előadásokat hallgatott. 1903. mint pénzügyi fogalmazó Kolozsvárott működött. 1904. a kolozsvári ker. akad. főiskolai tagozatán közgazdaságtant és szociálpolitikát adott elő. 1910. az újpesti főiskolai szociális telep szervezési munkáját végezte. 1912. az intézet főigazgatója lett. 1917. a kultuszminisztériumba rendelték és a Közgazdasági Egyetem szervezési előmunkálatait bízták rá. 1919. a közgazdasági egyetem tanárává nevezték ki. Mindkét nemzetgyűlésben a szalárdi kerületet képviselte. 1926. régi kerülete egységspárti programmal országgyűl. képviselőjévé választotta.

Erődi-Harrach Tihamér (ruttkai), ügyvéd, orszgy. képv., magy. kir. kormányfőtanácsos, szül. Fiume, 1885 máj. 22. Középiskoláit Budapesten és Berlinben végezte. A heidelbergi egyetemen jogi és közgazdasági tanulmányokat folytatott. Tanulmányainak befejezése után ügyvédjelölti gyakorlatot folytatott, majd a bíróság szolgálatába lépett. 1915. kilépett az igazságügyi szolgálatból és azóta mint ügyvéd működik. A háború alatt a Köztelek-utcai Vöröskereszt Kisegítő Kórházat vezette és kiténtetésben is részesült. A tiszaföldvári ker. 1922. első ízben s 1926. második ízben képviselőjévé választotta. A nemzetgyűlésen tagja volt az igazságügyi, a közjogi s a II. bírálóbizottságnak. Ugyancsak tagja és jegyzője volt a frankói kivizsgálására kiküldött parlamenti bizottságnak. Több igen fontos törvényjavaslatnak előadója volt, többek között a tisztességtelen versenyről, a társas háztulajdonról, a polgári eljárásra vonatkozó hágai egyezmény módosításának becikkelyezéséről, a mezőgazdasági hitel megszerzését megkönnyítő egyes rendelkezésekről és a felsőházról szóló törvényjavaslatok-

nak. A költségvetési vitáknál s a frankvita során feltűnést keltő beszédekét mondott. Résztvett a wieni, kopenhágai és berni interparlamentáris konferencián, valamint a nemzetgyűlési képviselők több külföldi tanulmányútján és a Kossuth-zárandoklásban is. Élénk munkásságot fejt ki a jogi szakirodalomban, így a *Jogtudományi Közlönybe* és a *Magyar Társadalomtudományi Szemlébe* szakcikkeket írt, melyek főleg a börtönügyvel és a patronage ügyével foglalkoznak. Jász-Nagykun-Szolnok vmegye törv. hatóságának és Tiszainoka község képv.-testületének tagja, számos közigazgatási, társadalmi és kulturális egyeletnél tölt be díszes tisztséget. Értékes parlamenti működésének elismerésül 3 község díszpolgárává választotta.

Eröss Béla, zeneszerző, szül. Bpest, 1887 febr. 6. Középiskoláit Bpsten végezte majd államvizsgát tett. Két évtizeden át a székesfőváros szolgálatában állott. Résztvett a világháborúban és magatartásáért a Signum Laudisszal és a koronás arany érdemkereszttel tüntették ki. Népdalszerzéssel foglalkozik. Szerzeményei közül sok országos sikert aratott. A *Magyar Zeneszerzők és Szövegírók Egyesületének* alelnöke.

Erődy Sándor (erődi), nyug. főispán, szül. Marosugra (Kisküküllő m.), 1871 febr. 13. Középiskoláit Marosvásárhelyen, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, ahol az államtudományok doktorává avatták. Tanulmányainak befejezése után, mint közgazdatis gyakornok, Marostorda vármegye szolgálatába lépett. Mint a kiegyezési politika meggyőződéses hívét a koalíció idején megfosztották állásától. 1910. a belügyminiszter előterjesztésére Marostorda megye és Marosvásárhely sz. kir. város főispánjává nevezték ki, majd a miniszterelnökségre, később a belügyminisztériumba osztották be. 1916. önként katonai szolgálatra jelentkezett és az orosz hadszíntéren tűzvonalszolgálatot teljesített. Kiváló magatartásáért több kitüntetéssel jutalmazták.

Ertl János, egyet. m.-tanár, szül. Selmecbánya, 1880 jún. 21. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti tud. egyetemen 1905. orvosi oklevelet szerzett. Majd Kovásznán telepedett le és 1908. Háromszék vm. tb. tiszti főorvosa lett. 1912. az I. sz. *Sebészeti Klinikán* sebészmtűi oklevelet szerzett. Résztvett a háborúban, megsebesült és mint kórházparancsnok-őrnagyorvos szerelt le. A Ferenc József lovagkeresztet, a koronás arany érdemkeresztet, a Károly-csapatkeresztet, a sebesülési érmet, a magyar és német vöröskeresztet kapta meg. 1919. a Retek-utcai áll. kórház igazgatója és sebészeti osztályvezetője lett. 1922. egyet. magántanárá képesítették. 1925. pedig értékes munkásságának elismerésül egészségügyi főtanácsossá nevezték ki. A háború alatt behatóan foglalkozott a súlyos sebesülési formákkal és csontátültetései, valamint plasztikai eljárásai a külföld figyelmét is felkeltették.

Németországban az orvosi egyesületek meghívására előadásokat tartott. Igen nagy szolgálatokat teljesített azzal, hogy több, mint 6000 koponya-, arc- és állkapocs-sérüléssel és 10.000 egyéb hadirokkantnak adta vissza egészségét. Háborús tapasztalatai alapján teljesen átdolgozta a plasztikai és funkcionális sebészetet és a regenerációs szövetkinövesztések tanát. Adatait az összes hadviselt nemzetek átvették. Új műtéti eljárásaival számottevő sikereket ért el a rákos daganatok és a sebészeti tuberkulózis terén. A sebészeti szakirodalomnak értékes munkása; igen sok tanulmánya jelent meg. Nagyobb művei: *Die Chirurgie der Gesicht und Kieferdefekte*, *Plasztikai sebészet*, stb. A *Selmeci Egyesület* elnöke, a *Felvidéki Egyesületek Szövetségének* alelnöke, az *Orsz. Stomatológiai Egyesület* tb. tagja, a *Hadirokkantak Orsz. Nemzeti Szövetsége* IX. ker. osztályának elnöke és számos tudományos társaság tagja. Jelenleg a *M. Kir. Hadirokkant Otthon* sebészeti osztályának főorvosa.

Ery Márton, országgy. képv., szül. Döbrököz, 1865 okt. 16. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a kolozsvári tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, ahol doktorrá avatták. Rövid ideig Maros-Torda megye aljegyzője volt. 1922. Tolna megye alispánjává választották. Társadalmi és közigazgatási kérdésekről írott tanulmányai nagy feltűnést keltettek. 1926. a dombóvári kerület egységspárti programmal országgyűlési képviselőjévé választotta.

Esterházy Béla (gróf, galánthai), nagybirtokos, szül. 1854 febr. 25. Tanulmányainak befejezése után hosszabb külföldi utazást tett, majd birtokainak kezelését vette át. 1882. kamarási méltóságra emelkedett. 1906. a galántai kerület alkotmánypárti programmal országgyűlési képviselőjévé választotta. Tagja volt a Főrendiháznak. A *Magyar Lovaregylet* és több előkelő sportegyesület életében tevékeny szerepet tölt be. A kívándorlás meggátlása céljából számos segélyegyletet és fogyasztási szövetkezetet hozott létre.

Esterházy László (id., gróf, cseszneki), nagybirtokos, felsőházi tag, szül. Sárosd, 1857 jún. 22. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem, majd a magyaróvári Gazdasági Akadémia hallgatója volt. Hosszabb tanulmányútról hazatérve, átvette földbirtokai kezelését. A főrendiháznak tagja volt. 1882. csász. és kir. kamarási címet kapott. Fejér megye közéletében jelentős szerepet tölt be. Az örökös jogú főrendek választották felsőházi taggá.

Esterházy Mihály (gróf, galánthai és fraknói), nagybirtokos, szül. London, 1884 ápr. 20. Középiskolai tanulmányainak befejezése után az oxfordi, majd a brüsszeli, később a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, ahol jogidoktori okle-

velet nyert. 1910. a galántai kerület mandátumát Juth-párti programmal szerezte meg. A háború alatt honvédhuszár főhadnagyként teljesített szolgálatot. Rövid ideig a forradalmi kormány svájci megbízottja volt. 1928. keletafrikai útra indult és ott egy ismeretterjesztő film felvételeinek irányításánál vett részt.

Esterházy Móric (gróf, galánthai), nagybirtokos, ny. miniszterelnök, szül. Pusztamajk, 1881. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti, majd az oxfordi tud. egyetem hallgatója volt. 1906. alkotmánypárti programmal a terebesi kerület országgyűlési képviselője lett. 1910. 67-es programmal régi kerülete ismét az országgyűlésbe küldte. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített és számos kintúntással jutalmazták. 1917. Tisza István után, a választójog megalkotása céljából miniszterelnökké nevezték ki, de néhány hónap múlva Wekerle Sándornak adta át helyét.

Esterházy Pál (id., gróf, fraknói), felsőházi tag, szül. Trouville, 1861 júl. 19. Tanulmányainak befejezése után a diplomáciai pályán kezdte meg működését. A londoni, szentpétervári és párisi nagykövetségeken teljesített szolgálatot. Később, mint I. o. követségi tanácsost a közös külügyminisztériumba helyezték. 1903. nyugalomba vonult. 1906. a király ismét tényleges szolgálat-tételre rendelte és politikai magyar osztályfőnökké nevezte ki. Ez évben valóságos belső titkos tanácsosi címmel és a vaskoronarend nagykeresztjével tüntették ki. 1912. nagyköveti rangban rendelkezési állományba került. 1914. véglegesen nyugalomba vonult. A főrendiháznak hosszú időn keresztül volt tagja. Felsőházi taggá az örökös jogú főrendek választották.

Esterházy Pál (ifj., gróf, galánthai), felsőházi póttag, szül. Réde, 1878 okt. 17. Tanulmányainak befejezése után birtokainak kezelését vette át. 1915. a főrendiház tagja lett. Felsőházi póttaggá az örökös jogú családok választották. Cs. és kir. kamarás.

Esztergályos János, orszgyül. képvis., szül. Dunaföldvár, 1873 dec. 4. Iskolai tanulmányait elvégezve, vasipari pályára lépett. Hosszabb ideig dolgozott olaszországi és németországi gyárakban. Pár évi külföldi tartózkodás után hazatért és bekapcsolódott a Vas-munkások mozgalmaiba. 1905. a Magyarországi Molnárok és Malommunkások Szövetségének titkára lett. 1908. elhagyta állását és kivándorolt Amerikába. 1911. újból Magyarországra jött és a Munkásbiztosító Pénztár kötelekében végrehajtói állást vállalt. 1916., mint kiadói hivatali tisztviselő, a *Népszavához* került. 1919. a Szociáldemokrata Pártvezetőség a központi titkársághoz osztotta be. Első ízben 1922. lett képviselő, amikor Pécs város II. kerülete szociáldemokrata programmal nemzetgyűlési képviselőjévé választotta. Az új országgyűlésbe ugyancsak Pécs város

választotta be. A képviselőház jegyzője. 1929 óta Pécs szab. kir. város törvényhatósági bizottsági tagja.

Ethey László (erdőbényei), főszolgabíró. szül. Ottomány, 1883 ápr. 5. Középiskolai tanulmányainak befejezése után előbb a debreceni jogakadémia, majd a kolozsvári tud. egyet. jogi karának hallgatója volt. Tudori oklevelét Kolozsvárott nyerte el. 1909. Hajdu m. szolgálatába lépett és néhány hónap múlva már helyettes szolgabíróként működött. 1913. Hajduszoboszlón szolgabíróvá választották. 1914. árvaszéki ülnök lett. 1915. Hajduböszörmény székhellyel h. főszolgabíróvá nevezték ki, 1918. ismét az árvaszékhez került. 1921. a belügyminiszter a közigazgatási tanfolyamon a gyámügy és rendészet előadójává tette meg. 1923. h. II. főjegyző lett. 1924. a központi járás főszolgabírájává választották és tb. vmegyei főjegyzői címet kapott. Több társadalmi egyesület tagja.

Eulenberg Salamon, ügyvéd, udv. tan. szül. Irsán (Pest m.), 1853 jún. 24. Budapesten végzett gimnáziumot, majd u. o. és Wienben jogot tanult és ügyvédi oklevelet szerzett. Mint hadnagy végigküzdötte a boszniai okkupációt, utána irodát nyitott a fővárosban és legismertebb ügyvédeknek egyike lett. A jogi szakirodalom terén évtizedek óta jelentős tevékenységet fejt ki. Jogpolitikai és jogbölcseleti értekezéseket ír különböző szaklapokba. 1886. megírta a Magyar Vasúti Jog c. munkát. E. az *Egyenlőség* c. zsidó felekezeti lap egyik alapítója és sok éven át cikkírója volt. A zsidó hitéletben kimagasló szerepet visz. A Pesti Izr. Hitk. kultúrszociális osztályának előadójává, 1927. az Izr. Orsz. Iroda alelnökévé választották. 1918. a király udvari tanácsossá nevezte ki.

Exner Kornél, író, egyet. tanár, szül. Beregszász, 1867 júl. 3. A jogot Pozsonyban, majd Bpsten tanulta. Pozsonyban a jogászifjúság elnöke volt s egy zindarabja ott színre is került. Közben a bpesti, bécsi, prágai, berlini és müncheni egyetemeket látogatta. Joghallgató korában a *Pozsony-Vidéki Lapok* felelős szerkesztője volt. 1909. min. segédtitkárként Wekerle Sándor pénzügyminiszter mellett dolgozott a nagy adóreform törvényhozási előkészítésében. 1913. a közigazgatási bíróság bírójává nevezték ki. Mint kiváló jogtudóst, a legfontosabb és legbonyolultabb ügyek előadásával bízták meg. Tagja volt a *Hatásköri Bíróságnak* is. Hatodfélévi bírói működés után a pénzügyminisztérium adminisztratív államtitkárává nevezték ki. 1899. a bpesti egyetemen a pénzügytanból is magántanárrá kiegészítették. 1907. nyilv. rk. tanári címmel tüntették ki. 1921. a tényleges állami szolgálatból visszavonult és mint bankigazgató fejtette ki értékes közgazdasági tevékenységét. Hegedüs Loránt pénzügyminiszter felkérésére több pénzügyi törvényjavaslat kidolgozásában

vett részt. A *Szakértők Ligájának*, a *Gyár-
ipari Képviselek Orsz. Testületének* és a *Hol-
lós Mátyás Társaság*nak elnöke és még szá-
mos szakegyesület tb. elnöke. A *Pénzügy-
igazgatás* c. szaklapnak egy negyedszázadon
át volt szerkesztője. Megjelent önálló művei:
Az egyenesadók reformja, *Dolgozatok a pénz-
ügyi jog köréből*, *Magyar pénzügyi jog* (a M.
Tud. Akadémia jutalomában részesítette), *Adó-
ügyi politikánk*, *Az új magyar adórendszer*,

Allami háztartásunk egyensúlya, *Az emberi-
ség jövője*. Számos cikke különböző politikai
és szaklapokban jelent meg. A magyar állam-
háztartás szanálásakor a túladóztatás gazda-
sági veszedelmeire E. nyomban rámutatott.
Elsőnek követelte az országgyűlés pénzügyi
felségjogának visszaállítását is. A magyar
köz- és magángazdaság terén értékes tevé-
kenységet fejtett ki és mint kiváló statiszt-
ikus is számos elismerésben részesült.